

(185)

Nro.

24.

DZIENNIK

PATRYOTYCZNYCH POLITYKOW
W LWOWIE.

Dnia 30go Stycznia 1795.

Gazety.

HOLLANDYA.

Relacya urzędowa dnia 31. wyszła
w *Hadze* jest następująca :

„ Mężny Jenerał *de Bons* przymu-
szony był nakoniec fortecę *Grave* pod-
dać na dyskrecyę dnia 27. Grudnia, nie
mogąc wymódz kapitulacyi dla Garnizo-
nu. Jego atoli sprawowanie się nieprzy-
jaciół samych zadziwia, tak, że Reprezen-
tant

tant Francuzkiego ludu *Bellegarde* z ciałem korpusem oficyerów garnizonowych profil go na obiad.

Nieprzyacielskie patrole przedwczoray w wieczor, i wczoray z rana były w bliskości *Löwestein*, i z zamku kilka razy z armat na nich dano ognia. Xiążę Fryderyk *Oranii*, który teraz w *Gorcum* kommanderuje, wysłał patrolę aż ku *Hellom*, która nigdzie stanowiska nieprzyacielskiego nie znalazła.

Potém zaś chciało 60. Francuzów przy *Brakel* przeysć przez lód, i odciąć patrole. Lecz gdy kilku się załamało, reszta odmieniła swoje przedsięwzięcie.

Pod 1. Stycznia była następująca urzędowa Relacya ogłoszona:

„Dziś nadeszło pewne doniesienie: że wczoray z rana nieprzyaciel wyparty był z swego stanowiska przy *Tbuyl*, i *Waardenburg*; i wypędzony za *Waal* przez korpus *Angielskie i Haskie* pod kommandą Jenerałów *Dundas i Wurmb*.

Obadwa wspomnieni Jenerałowie znajdowali się w *Tbuyl*, i kommunika-
cya

cya między *Angielskiem*, i *Haskiem* korpusem, tudzież wojskiem *Hollenderskiem* w krótcie miała być przywrócona.

Doniesienie z *Arnheim* pod 1. Stycznia o wzmiankowanym ataku wyszczególnia następujące okoliczności.

Dnia 28. Grudnia przeprowadzili się *Francuzi* w 5,000. ludzi piechoty, i 600. jazdy przy *Tbuyl* przez rzekę *Waal*.

Jak tylko wiadomość ta doszła do głównej kwatery, natychmiast znaczne korpus do wspomnianej okolicy było kommanderowane dla odparcia nieprzyjaciela to zaś stało się następującym sposobem.

Angielski Jenerał *Dundas* kommanderował całym korpusem, a *Lord Charthcart* awangardą z najlepszego wojska złożoną :

Znaydowało się także przy tém korpus *Hessów* od 3. do 4,000. Armia *Angielska* składała się z 3. reymentów Kawaleryi i 4. reymentów piechoty. W nocy na 29. Grudnia wojsko po więkkszej części już się znaydowało na miejscach

scach oznaczonych, a dnia 31. [z rana o godzinie 7, zaczęto atak.

Hessowie atakowali przy *Waar-*
denburg i *Tbuyl*, i wyparli nieprzyja-
ciela Kawaleryą i bagnetami ze wsiów,
razem zaś wyprowadzili 4. armat na
groblę od *Waal* dla przecięcia Francu-
zom reyterady przez rzekę. Co się też
stało pomyślnie, i potem dopiero zaczęli
atakować nieprzyjaciela *Angielski* Rey-
ment z *Bergschottów* się składający. Z
szablą w rękę i bagnetami szturmowali
do wsi *Meteren* i zaiadle się potykali.
Razem zaś przymaszerowali *Angielscy*
dragoni i potykali się z Francuzkimi
czerwonymi huzarami, z których przy
pierwszym ataku 400. ludzi wzięli w
niewolę. Potem całe korpus Koalicyjne
przy *Tbuyl* przyszło do potyczki, i stra-
ta Francuzów była bardzo wielka.

Mało dawano ognia, ponieważ ba-
gnet i szabla wszystko zdecydowała.
Strata Koalicyjnych jest bardzo mała.
Lecz z *Francuzkiego* korpusu, ponieważ
mu komunikacya była przecięta, mało
ludzi powróciło, gdyż prawie wszyscy
częścią zabici, częścią ranieni, częścią
w nie-

w niewolę są wzięci. Przy odejściu Kuryera ieszcze się letka jazda krzątała około ścigania nieprzyjaciół rozproszonych i zbiegłych.

Dalsze doniesienia z *Hagi* są następujące :

Pod 1. *Stycznia* Stany Jeneralne uznały za rzecz potrzebną podatki od 1. *Stycznia* 1795. aż do 30. *Czerwca* 1796. podwyższyć przez połowę.

Dnia 30. oddana jest *Petycyja*, i stan wojskowy na rok 1795. w *Zgromadzeniu Stanów Jeneralnych* z zwykłemi formalnościami.

Pod 2. *Stycznia*. Lubo *Francuzi* mają ieszcze w ręku *Bommeler - Ward*; wszelakoż z drugiey strony rzeki *Waal* są odparci.

Dnia 30. *Grudnia* w wieczór stano-
wiska *Thuyt* i *Waardenburg*, które mie-
li w swych ręku, odebrane im zostały
przez wojsko *Angielskie*, i *Haskie*,
gdy wilgotne powietrze przymusiło ich
z większą częścią wojska, które dniem
przedtém przez *Waal* było przeszło, prze-
pra:

prawic się nazad przez wspomnioną rzeczkę.

Francuzi mieli straty nad 500. ludzi w zabitych, ranionych, i utopionych, w rzece, tudzież 4. armat.

Od tego czasu nic się koło *Waal* nie wydarzyło, a ponieważ *Angielskie i Austryackie* sukursy się zbliżają, i zamiało osadzenia stanowisk dawniej obiętych osadzają cały brzeg prawy rzeki, dla tego, iż rzeka zamarznięta ułatwia *Francuzom* przejście tak przez *Waal*, iakoteż przez *Mozę*; z tych miar poczynają spokojnie patrzeć na ich przedsięwzięcia tém bardziey; ponieważ się spodziewają: że nasi kommissarze zawieszenie broni w *Herzogenbusch* w krótcie wyrobiją.

Niepomyślném dla nas zdarzeniem była strata trzech stanowisk.

Zamek bowiem *Zevenbergen* został opuszczony, a *Klundert*, który przed dwoma laty tak się mężnie bronił, dnia 28. Grudnia dostał się nieprzyjacielowi w ręce, forteca zaś *Grave* musiała się *Francuzom* na dyskrecyę poddać, gdyż kom-

kommandant iey waleczny Jenerał *Szwajcar/ki de Bons* po wytrzymaném oblężeniu i bombardowaniu przez półtrzecia miesiąca głodem do ostatney nędzy przywiedziony; nie miał nadziei zadney dalszego ratunku.

Xiąże dziedziczny; który dnia 3r. udał się był do *Gorcum* nazad znowu powrócił.

Pod 3. Stycznia. Tu od czasu odejścia przeszłych doniesień nie się ważnego nie stało.

Wszędzie teraz mocne forpoczty porozstawiano, gdzieby nieprzyjacielowi można było przez lód przechodzić, a nawet 800. ludzi z tuteyszey gwardyi w tym tygodniu posłano do okolicy *Dort*.

Pod dniem 5. Stycznia. PP. *Brantzen*, i *Rapalder* z *Herzogenbusch* pewnie do *Paryża* poiechali, ponieważ się im nie udało w wspomnioném miejscu uskutecznić zawieszenia broni. *Angielskie* i *Haskie* woyska teraz się bardziey zbliżyły ku granicom *Prowincyi Hollandyi*,
któ-

która przez zamarznienie rzék najpierw-
 wey na niebezpieczeństwo jest wystawio-
 na, Główna kwatera armii *Angielskiej*,
 iak głoszą przeniesiona jest do *Ameron-*
gen przy *Ultraiekie*. *Bommeler-Waard*
 jest ieszcze w ręku nieprzyjaciela.

Dnia 2. attakował nieprzyjaciel na-
 sze forpoczty przy *Woudrichem*, i ode-
 brał 1. baterię. Lecz ogień z *Lövestein*
 i *Woudrichem* odpórł go w krótce, i
 bateria od naszych na nowo osadzona
 została. My mieliśmy tu 7. ludzi zabi-
 tych. Nieprzyjaciel zostawił na placu
 więcej iak 60. ludzi.